

Strategisch GLB-plan

CCI	2023NL06AFSP001
Titel in het Engels	The Netherlands National Strategic Plan CAP 2023-2027
Titel in nationale taal (talen)	NL - Nederlands Nationaal Strategisch Plan GLB 2023-2027
Versie	<u>6.2</u>
Status	Aangenomen door EC
Eerste jaar	2023
Laatste jaar	2027
Subsidiabel vanaf	1 jan 2023
Subsidiabel tot en met	31 dec 2027
Nummer van het besluit van de Commissie	C(2025)7826
Datum van het besluit van de Commissie	25 nov 2025
Betrokken fonds(en)	ELGF, Elfpo
Datum aanmaak verslag	12/05/2026 13:22

5 In de strategie gespecificeerde rechtstreekse betalingen, sectorale en plattelandsontwikkelingsinterventies

COOP(77) - Samenwerking

I.77.1 - Samenwerking EIP operationele groepen

Interventiecode (lidstaat)	I.77.1
Naam interventie	Samenwerking EIP operationele groepen
Soort interventie	COOP(77) - Samenwerking
Gemeenschappelijke outputindicator	O.1. Aantal projecten van operationele groepen in het kader van het Europees innovatiepartnerschap (EIP)
Draagt bij tot de ringfencing vereiste voor/in verband met	Generatievernieuwing: Nee Milieu: Nee Kortingstelsel ecoregeling: LEADER: Nee

1 Territoriaal toepassingsgebied en, indien relevant, regionale dimensie

Territoriaal toepassingsgebied: **Nationaal**

Code	Beschrijving
NL	Nederland

Beschrijving van het territoriaal toepassingsgebied

De innovatieopgaven voor de landbouw kunnen, door verschillen in onder meer de fysiografie, demografie en grondgebruik, zowel een landelijk als regionaal karakter hebben. Het is daarom nuttig om hierop met openstellingen (op nationaal en provinciaal niveau) te kunnen sturen op de gewenste innovaties. Bij zowel de landelijke als regionale initiatieven wordt o.a. gedacht aan operationele groepen voor het (door)ontwikkelen van (bestaande) landelijke waarde- en duurzaamheidsconcepten; gerelateerd aan duurzame verdienmodellen; op thema's zoals sectorale ontwikkelingen, nieuwe technologieën, ketens, milieu, klimaat, biologische landbouw, gebiedsgerichte fieldlabs en dierenwelzijn. Bij de regionale initiatieven wordt vooral gedacht aan Operationele Groepen met lokale en regionale spelers, met innovaties die inspelen op de regionale context en gebiedsspecifieke uitdagingen zoals verdroging, intensieve veehouderij en verwaarding van streekproducten. Dit naast relatief kleinschalige pilots die uiteindelijk opschaalbaar zijn naar het landelijke en internationale niveau. Operationele groepen kunnen ook ondersteuning krijgen bij het maken van een ontwerp voor een gebiedsgerichte fieldlab. Gebiedsgerichte fieldlabs zijn fysieke praktijkomgevingen waar nationale en regionale overheden, bedrijven, onderwijsinstellingen en kennisinstellingen in een regionaal netwerk samenkomen om nieuwe technologische en sociale innovaties te ontwikkelen en klaar te stomen voor de dagelijkse praktijk van het boerenland en de daaraan verbonden ketens en omgeving.

2 Gerelateerde specifieke doelstellingen, horizontale doelstelling en relevante sectorale doelstellingen

Code + beschrijving SPECIFIEKE GLB-DOELSTELLING Aanbevolen specifieke GLB-doelstellingen voor dit type interventie zijn vet gedrukt

SO9 Beter inspelen door de landbouw van de Unie op de maatschappelijke verwachtingen inzake voedsel en gezondheid, onder meer wat betreft hoogkwalitatief, veilig en voedzaam voedsel dat op duurzame wijze is geproduceerd, en voorts vermindering van de voedselverspilling, verbetering van het dierenwelzijn, en bestrijding van antimicrobiële resistentie

XCO Horizontale doelstelling: de sector moderniseren door kennis, innovatie en digitalisering in de landbouw en in plattelandsgebieden te stimuleren en te delen, en het benutten daarvan bevorderen

3 Via de interventie aangepakte behoefte(n)

Code	Beschrijving	Prioritering op het niveau van het strategisch GLB-plan	Aangepakt in strategisch GLB-plan
N.27	Beter dierenwelzijn inclusief diergezondheid	Categorie 2	Ja
N.31	Goed functionerend Agrarisch Kennis en Innovatie Systeem	Categorie 1	Ja

4 Resultaatindicator(en)

Code + beschrijving RESULTAATINDICATOREN Aanbevolen resultaatindicatoren voor de geselecteerde specifieke GLB-doelstellingen van deze interventie zijn vet gedrukt

R.1 Aantal personen dat van advies, opleiding, kennisuitwisseling of deelname aan operationele groepen van het Europees innovatiepartnerschap (EIP) die door het GLB worden ondersteund profiteert om betere duurzame economische, sociale, milieu- en klimaatprestaties en prestaties op het gebied van hulpbronnefficiëntie te leveren

R.28 Aantal personen dat van advies, opleiding, kennisuitwisseling of deelname aan operationele groepen van het Europees innovatiepartnerschap (EIP) met steun van het GLB profiteert om betere milieu- of klimaatgerelateerde prestaties te leveren

R.44 Aandeel grootvee-eenheden (GVE's) vallend onder ondersteunde acties ter verbetering van dierenwelzijn

5 Specifiek ontwerp, vereisten en subsidiabiliteitsvoorwaarden van de interventie

Beschrijf de specifieke doelstellingen en de inhoud van de interventie, inclusief specifieke gerichtheid, selectiebeginselen, verband met relevante regelgeving en met andere interventies/maatregelenpakketten in het kader van beide pijlers en andere relevante informatie.

Doelen

Deze interventie is gericht op het stimuleren van ondernemersgedreven innovaties door het (door)ontwikkelen, praktijkrijp maken en communiceren van ideeën en ontwikkelingen uit de praktijk via slimme samenwerkingsverbanden (operationele groepen). Daarbij dragen deze innovaties bij aan de doelen en de behoeften waar deze interventie in voorziet, zoals benoemd in voorgaande secties.

Samenwerkingsprojecten betreffen ontwikkelen van nieuwe, op bredere schaal te gebruiken initiatieven die bijdragen aan de transitie naar een duurzame, toekomstbestendige landbouw.

Innovatiethema's zijn o.a.:

- Ontwikkelen van een duurzame toegevoegde waardeketen gericht op landbouwproducten tot een marktrijp concept
- Ondersteunen van de innovatieve digitalisering
- Gebiedsgerichte samenwerking
- Sectorale initiatieven binnen de landbouw voor het ontwikkelen van duurzame verdienmodellen ter versterking van de regierol van de primaire sector bij het verduurzamen van het voedselsysteem
- Ondersteunen van samenwerkingsverbanden (pilots) bij de toepassing van maatregelen voor specifieke beleidsthema's
- Initiatieven rond alle soorten van innovatie passend onder 127 EIP, lid 2 en lid 3 (beginselen waar een project aan moet voldoen)
- Ondersteunen van het maken van een ontwerp voor een gebiedsgerichte fieldlab waar partijen samenkomen om innovaties te ontwikkelen en toepasbaar te maken voor toepassing in de praktijk.

ad e. Nadere uitwerking pilot Diergebonden Ecoregeling

Er komt een pilot om te onderzoeken of een diergebonden ecoregeling gericht op met name de verbetering van dierenwelzijn (incl. diergezondheid) mogelijk is. Deze pilot wordt nadrukkelijk samen

met de markt en het maatschappelijk veld en de markt uitgewerkt, om te toetsen welke activiteiten effectief en verifieerbaar zijn en hoe deze verbeteringen zoveel mogelijk binnen de keten bestendig kunnen worden. Hierdoor wordt ervaring opgedaan met activiteiten op het gebied van bijvoorbeeld duurzaamheid, dierenwelzijn - zoals verdere vermindering van het risico van staartbijten bij varkens - en diergezondheid. In deze pilot wil de overheid varkenshouders en overige ketenpartijen stimuleren om varkens met hele staarten te houden en het vlees van deze dieren af te zetten. Het doel is 1) het gezamenlijk ontwikkelen van samenwerkingsverbanden in de varkenshouderijketen die moeten leiden tot het op de (Nederlandse) markt brengen van varkensvlees afkomstig van varkens met hele - niet gecoupeerde - staarten en 2) het verspreiden van kennis en ervaring over (de aanpak van) het houden van varkens met hele staarten en de vermarkting daarvan. Het totaal budget van de pilot wordt geraamd op ongeveer 5 miljoen Euro en de looptijd op 2 jaar. Het streven is om de pilot in 2023 te starten. Per project zal een samenwerkingsverband moeten bestaan uit o.a. tenminste 5 varkenshouders en er wordt gestreefd naar in ieder geval 3 projecten. De varkenshouders die al gestopt zijn met staartcouperen dienen als voorbeeld voor de verdere invulling en ervaringen binnen de biologische veehouderij worden meegenomen. Bij goede resultaten zal nog in dezelfde GLB-periode gestart worden met een diergebonden ecoregeling.

Begunstigden:

- Subsidie wordt verleend aan samenwerkingsverbanden die bestaan uit tenminste 5 varkenshouders, een slachterij en een afzetkanaal, waar nodig aangevuld met andere partijen uit de varkensketen.
- Deelnemende varkenshouders hebben een bedrijf dat voldoet aan maximaal de eisen van het Beter Leven Keurmerk – 1ster.
- Uitgesloten zijn: biologische varkenshouders, houders die al varkens met hele staarten houden.

Voorwaarden

Projecten van ketenpartijen zouden voor een succesvolle aanpak om varkens met hele staarten te houden en af te zetten aan de volgende voorwaarden moeten voldoen

- Varkensbedrijven moeten een relatief laag risico hebben op staartbijten. Uit de welzijnscheck (risicobeoordeling staartbijten) die elke varkenshouder op grond van de IKB-verplichtingen moet uitvoeren, moet blijken dat het risico op staartbijten relatief laag is.
- Houders moeten aan aantal eisen voldoen t.a.v. bijvoorbeeld ruimte per dier, adequaat hokverrijkmateriaal, vloertype en klimaatmeting in stal / afdeling waar varkens met hele staarten worden gehouden.
- Houders starten met het houden van een beperkt aantal tomen biggen (minimaal 5) met hele staarten en doen daarmee ervaring op met het houden van varkens met hele staarten. Als dit goed lukt wordt het aantal tomen met biggen staarten (na elke ronde) verdubbeld.
- Houders worden veterinaire begeleid / gecoacht bij het houden van varkens met hele staarten
- Aantal hele staarten en staartschade wordt geregistreerd door een deskundige op de boerderij, dan wel via een monitoringssystematiek vastgesteld op het slachthuis. De slachterij koppelt de gegevens hierover terug aan de houder.

Subsidiable kosten

- Kosten voor oprichting van een samenwerkingsverband en het gezamenlijk formuleren van een projectplan.
- Kosten voor projectmanagement en administratie
- Kosten voor de uitvoering van het project
  - Coördinatiekosten van het samenwerkingsverband
  - Kosten voor monitoring van het project, waaronder kosten voor monitoring van aantal hele staarten (aan de slachtlijn)
  - Kosten voor delen en verspreiden van resultaten

- Operationele kosten direct verbonden aan het project, waaronder kosten voor begeleiding van houders gericht op het waarborgen van het welzijn van de varkens.
- Kosten voor projectmanagement en administratie
- Indien voor de uitvoering van het project een fysieke investering moet worden gedaan bij de varkensbedrijven en / of de slachterij, wordt 40% subsidie verstrekt voor de volgende kosten:
  - kosten voor de verbetering van stallen en of stalsystemen;
  - kosten van de koop of huurkoop van nieuwe machines en installaties tot maximaal de marktwaarde van de activa;
  - Kosten van verwerving of ontwikkeling van computersoftware

ad f. Nadere uitwerking pilot Eco-regeling op bedrijfsniveau

Er komt een pilot om te onderzoeken hoe de eco-regeling op bedrijfsniveau voor het toekomstig GLB precies kan worden vormgegeven.. Deze pilot wordt nadrukkelijk samen met de markt en het maatschappelijk veld en de markt uitgewerkt, om te onderzoeken hoe de huidige eco-regeling kan worden doorvertaald naar een eco-regeling op bedrijfsniveau. Hierdoor wordt ervaring opgedaan met activiteiten op het gebied van bodem & lucht, water, landschap, klimaat en biodiversiteit. De Pilots toekomstbestendige landbouw Eco-regeling op bedrijfsniveau nieuw GLB 2028 hebben als doel te testen hoe binnen het GLB 2028–2032 op of aanpalend aan landbouwgrond doelgericht betalingen kunnen worden ingezet voor het behalen van regiospecifieke opgaven rond het toekomstbestendig maken van de landbouw door bijvoorbeeld kringlooplandbouw te versterken en/of meer natuurinclusief te maken. Hierbij wordt de Eco-regeling Klimaat en Leefomgeving uit het GLB-NSP 2023-2027 als basis gebruikt als basis en wordt deze vertaald naar een Eco-regeling op bedrijfsniveau.

Onderbouwing

Innovaties zijn cruciaal voor de Nederlandse landbouw om te verduurzamen, om de GLB-doelen te behalen en om in te kunnen spelen op de meeste geprioriteerde behoeften zoals in hoofdstuk 2 beschreven en onderbouwd. Daarbij dienen de technische en sociale aspecten van innovaties vaak hand in hand te gaan om effectief steun te verlenen aan het gewenste veranderingsproces in de landbouw. Zo hebben innovaties die enkel zijn gericht op efficiëntieverhoging en kostenbesparing minder duurzaamheidseffect als ze niet tevens bijdragen aan bijvoorbeeld een sterkere positie van de primaire producent in de voedselketen. De voorkeur ligt daarom op innovaties die landbouwers prikkelen om te verduurzamen vanuit de markt of die het ontstaan van nieuwe verdienmodellen stimuleert. De gedachte is dat daarmee tevens de afhankelijkheid van de landbouw van grote hoeveelheden publieke middelen om te verduurzamen op de langere termijn geleidelijk afneemt.

Om innovaties met succes te ontwikkelen en die aansluiten op de landbouwpraktijk is het belangrijk dat deze in een open innovatieproces tot stand komen in operationele groepen (OG) met een diversiteit aan deelnemers die samen hiervoor de nodige kwaliteiten inbrengen, en minimaal één landbouwer. Aansluiting op het EIP-netwerk en andere innovatie- en kennisnetwerken dragen ertoe bij dat OG's gedurende het gehele project gebruik kunnen maken van beschikbare kennis en ervaring voor een hogere effectiviteit. De ervaring laat zien dat de gang van praktijkrijpe innovaties in de landbouw naar een bredere toepassing ervan door de doelgroep vaak geen vanzelfsprekendheid is. Daarom wordt er bij deze interventie op gelet dat gedurende het innovatieproject voldoende aandacht is voor communicatie. Zo zal elk project gemeld worden aan het nationale en Europese EIP netwerk.

De bovengenoemde innovatiethema's zijn gekozen omdat deze naar verwachting het meest kunnen bijdragen aan de doelen van deze interventie. De landbouw heeft voor haar verduurzamingsopgave spelers uit andere sectoren nodig zoals die uit de hele voedselketen, de directe omgeving en de hightech-industrie, om samen op te trekken en gebruik te maken van innovatieve ontwikkelingen die daar plaatsvinden zoals op het vlak van waarde creatie, precisielandbouw, dataficatie, robotisering en nieuwe

ketens. Op de langere termijn is dat voor een voedselsysteem waar investeringen van de landbouw in de productie van duurzamer voedsel en voor een gezond eetpatroon, zich op termijn meer gaan terugverdienen in de markt en samenleving. Dat wil zeggen met ketenpartijen en consumenten die bereid zijn een meerprijs te betalen voor aantoonbaar duurzamere en gezondere producten.

Complementariteit met andere interventies

Waar deze interventie vooral is bedoeld om innovaties te ontwikkelen tot een praktijkrijp concept, product of dienst en dit actief te communiceren naar de doelgroep waarvoor het is ontwikkeld, dienen de interventies "Investerings voor modernisering van het landbouwbedrijf" en "Kennis en informatie" mede om verdere toepassing van deze innovaties mogelijk te maken of te bespoedigen als dit onvoldoende autonoom (zoals marktgedreven) plaatsvindt. Daarmee liggen deze drie type interventies in elkaars verlengde. Het GLB-netwerk zal bekendheid geven aan het ontwikkelen van EIP-Agri, Horizon Europe en andere Europese projecten en netwerken rond platteland en agrarisch onderzoek. Al deze innovaties versterken de effecten van de interventies gericht op beheer zoals de conditionaliteiten, ecoregelingen en agromilieumaatregelen voor natuur- water en landschapsbeheer. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van materieel en nieuwe landbouwpraktijken om met lagere kosten of opbrengstverliezen te kunnen voldoen aan de geldende beheersvoorwaarden.

Waar voorliggende samenwerkingsinterventie primair is gericht op de landbouw, geldt voor de samenwerkingsinterventie LEADER dat deze zich vooral ook richt op plattelandontwikkeling, waar landbouw onderdeel van uitmaakt. Wanneer er sprake is van overlap (denk aan korte ketens in een LEADER-gebied) dan wordt gelet dat dubbele financiering wordt voorkomen. Voorliggende interventie en LEADER zijn vooral aanvullend. Zo kunnen bijvoorbeeld ideeën uit LEADER leiden tot een projectaanvraag voor onderhavige interventie.

Buiten het GLB-kader kan voorliggende interventie voortbouwen op kansrijke resultaten uit onderzoek uit (Nationale) programma's met een meer fundamenteel karakter (inclusief Horizon Europe). Ook liggen er synergiekansen met de Operationele landsdelige programma's in Nederland en Interreg voor de innovatiethema's die raakvlakken hebben met de landbouw. Hetzelfde geldt voor het Nederlandse topsectorenbeleid en met name die voor Agrofood en tuinbouw en Uitgangsmaterialen.

Aanvullende financiering

Zie financiële tabel. Er wordt aanvullende financiering toegevoegd voor het onderdeel 'ontwerpfase gebiedsgerichte fieldlabs'.

Definieer in aanmerking komende begunstigden en, indien relevant, de specifieke subsidiabiliteitscriteria in verband met de begunstigde en het areaal

Steun en voorwaarden

De hoogte van het subsidiebedrag is afhankelijk van de aanvraag en de voorwaarden van de openstellingen en het subsidiepercentage wordt vastgesteld op basis van een gewogen gemiddelde van de begrootte activiteiten, volgens de regels en vereisten van de andere interventies

Om in aanmerking te komen voor steun gelden de volgende specifieke voorwaarden:

a) De aanvraag wordt gedaan door een samenwerkingsverband (Operationele groep ofwel OG) bestaande uit minimaal twee deelnemers., Omdat belangrijk is dat het project voortkomt uit een praktijkbehoefte van de sector, moet er minimaal één landbouwer partner zijn in het samenwerkingsverband De andere deelnemers kunnen komen uit de volgende categorieën:

- Agrarische collectieven: een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid bestaande uit landbouwers en andere gebruikers van landbouwgrond

· Landbouwers;

· Actoren in de agrofoodketen;

· Andere MKB-bedrijven

- Leden van producentengroeperingen, coöperaties, of brancheorganisaties;
  - Voorlichters;
  - Kennis en onderwijsinstellingen;
  - Overige (natuurlijke en rechts) personen die actief bijdragen aan de doelen van de aanvraag.
- b) De OG dient uit deelnemers te bestaan die door hun kwaliteiten en actieve bijdrage gezamenlijk in staat zijn om de projectdoelen (innovatieopgave) te realiseren en breed te communiceren.
- c) De beoogde innovatie dient bij de dragen aan de doelen van deze interventie.
- d) Uit de projectactiviteiten moet blijken dat de OG in staat is om binnen de projectperiode de beoogde innovatie te ontwikkelen tot een praktijkrijp product en dit te communiceren voor grootschaligere toepassing.
- e) De OG geeft blijk dat het zich heeft georiënteerd op de EIP Thematische Netwerken, Focus Groepen en gelijksoortige projecten in de EU, en daarbij waar mogelijk bij de projectuitvoering gebruik van maakt door uitwisseling en toepassing van kennis en ervaring.
- f) De aanvraag bevat een projectplan waaruit blijkt dat aan de voorwaarden wordt voldaan om voor subsidie in aanmerking te komen, inclusief begroting, dekkende financiering, inbreng van de deelnemers, interne procedures van de OG en hoe men zich inspant om samen te werken met partijen voor innovaties waar van toepassing, m.n. het EIP-netwerk waarnaar de opzet en inhoudelijke resultaten van het project worden gecommuniceerd.

Er wordt gebruik gemaakt van tenderopenstellingen. Bij de selectie van de aanvragen wordt gewerkt met een onafhankelijke en deskundige advies- of beoordelingscommissie die mede op basis van onderstaande criteria een selectie en rangschikking maakt van de aanvragen die voor subsidie in aanmerking kunnen komen. De selectiecriteria bevatten o.a. effectiviteit, efficiency, haalbaarheid en mate van innovatie (volgend op de voorwaarde in art. 127. Wanneer het subsidieplafond wordt overschreden worden de aanvragen met de hoogste rangschikking het eerst gekozen, totdat het budget is overschreden.

Definieer in aanmerking komend type steun (niet-GBCS) of toezeggingen (GBCS) en andere verplichtingen

De steun wordt verstrekt in de vorm van een subsidie, non-IACS.

6 Identificatie van relevante basislijnelementen

(relevante GLMC, uit de regelgeving voortvloeiende beheerseisen (RBE's) en andere bij nationale en Uniewetgeving verplichte vereisten), indien van toepassing, beschrijving van de specifieke relevante verplichtingen op grond van de RBE's en verklaring van de wijze waarop het engagement verder gaat dan de verplichte vereisten (als vermeld in artikel 28, lid 5, artikel 70, lid 3, en artikel 72, lid 5)

n.v.t.

7 Vorm van de steun/steunpercentage/bedragen/berekeningsmethoden

Steunvorm

Subsidie

Financieringsinstrument

Soort betaling

vergoeding van subsidiabele kosten die daadwerkelijk zijn gemaakt door een begunstigde

eenheidskosten

vast bedrag

forfaitaire financiering

Basis voor de vaststelling

De hoogte van het bedrag is afhankelijk van de aanvraag, de voorwaarden van de openstellingen over de bandbreedte van de subsidie. Het subsidiepercentage wordt vastgesteld op basis van een gewogen gemiddelde van de begrootte subsidiabele activiteiten (zie ook voorgaande sectie). De steun wordt uitbetaald op basis van de begroting en declaraties. Voor de laatste uitbetaling wordt de subsidie voor de hele projectperiode vastgesteld.

Er wordt gewerkt met vereenvoudigde kostenopties, zoals forfaitaire bedragen ((EU) 2021/2115, art. 83 lid 1, sub c) en eenheidsprijzen (EU) 2021/2115, art. 83, lid 1, sub b). Eenheidsprijzen worden bepaald op basis van historische gegevens. Voor het berekenen van forfaitaire bedragen en andere VKO's wordt het advies van experts van Wageningen Economic Research opgevolgd. Bij de berekening wordt aangesloten bij de werkwijze bij andere Europese fondsen zoals opgenomen in verordening 2021/1060, artikelen 54 'financiering volgens een vast percentage van indirecte kosten' en 55 'directe loonkosten' en 'financiering volgens een vast percentage van andere kosten'.

· Lijst met vergoedingen per activiteit of product. Hierbij wordt tevens gebruik gemaakt van vereenvoudigde kosten opties (VKO's/SCO's) voor o.a. beheermaatregelen, niet-productieve en productieve investeringen en rapportages, overleggen etc;

Voor vergoedingen voor tijdsinzet van personen niet in loondienst wordt met een eenheidsbedrag gerekend.

Steunspectrum op het niveau van de begunstigde

Unit amount voor samenwerkingsprojecten is gemiddeld € 300.000. Daardoor RUS/USK 3. Voor nadere informatie over RUS/USK wordt verwezen naar hoofdstuk 3.9 en hoofdstuk 7.3.1.1.5

Aanvullende toelichting

Samenwerkingskosten worden gesubsidieerd via vaste kostenoptie, op basis van een evaluatie van GLB-pilots en projecten, die in de POP3-periode zijn uitgevoerd.

There will be support for setting up operational groups. For this there is funding outside NSP, and support from the managing authority and CAP-network .

8 Informatie in verband met staatssteunbeoordeling

De interventie valt buiten het toepassingsgebied van artikel 42 VWEU en is afhankelijk van staatssteunbeoordeling:

Ja Nee Gemengd

Vermeden van steunactiviteiten die buiten het toepassingsgebied van artikel 42 VWEU vallen

EIP projecten kunnen ook innovaties betreffen die buiten het toepassingsgebied van artikel 42 VWEU vallen. Bijvoorbeeld als de innovatie betrekking heeft op mestverwerking.

Type staatssteuninstrument dat wordt gebruikt voor de goedkeuring van de steun:

Kennisgeving AGVV GVOL de-minimis

Nummer van de staatssteunmaatregel

n.v.t.

Aanvullende informatie:

De lidstaat heeft het instrument/ de instrumenten nog niet gekozen en heeft de alternatieven aangegeven. Er wordt geen steun uitbetaald aan de begunstigden voor de datum van goedkeuring van het gekozen instrument. De lidstaat heeft het instrument gekozen, zoals aangegeven, maar de goedkeuring is nog niet verkregen. Er wordt geen steun uitbetaald aan de begunstigden voor de datum van goedkeuring.

De lidstaat heeft gekozen voor het instrument, zoals aangegeven, de goedkeuring is verkregen en het staatssteunnummer is ter kennisgeving vermeld, AGVV of GVVL

9 Aanvullende vragen/informatie specifiek voor het type interventie

n.v.t.

10 Naleving van de WTO-regels

Groene doos

Punt 2 van bijlage 2 WTO

Verklaring of en hoe de interventie voldoet aan de relevante bepalingen van bijlage 2 bij de WTO-overeenkomst inzake de landbouw zoals omschreven in artikel 10 van de verordening en in bijlage II bij de verordening (groene doos)

De interventie is gericht op (algemeen) onderzoek voor innovaties in onder meer ketens, sectoren. (onderdeel a)

De steun wordt verstrekt op basis van vooraf kenbare criteria, zonder tussenkomst van de consument en heeft geen effect op de prijs.

11 Op deze interventie toepasselijk(e) bijdragepercentage(s)

Regio	Artikel	Toepasselijk tarief	Minimumtarief	Maximumtarief
NL - Nederland	91(2)(d) - Andere regio's	43,00%	20,00%	43,00%
NL - Nederland	91(3)(c) - Verrichtingen die worden gefinancierd met middelen die naar het Elfpo zijn overgeheveld op grond van de artikelen 17 en 103	100,00%	20,00%	100,00%

12 Geplande eenheidsbedragen - Definitie

Gepland eenheidsbedrag	Soort ondersteuning	Bijdragepercentage(s)	Type gepland eenheidsbedrag	Regio(*s)	Resultaatindicator(en)	Is het eenheidsbedrag gebaseerd op overgedragen onkosten?
I.77.1.E.01 - Samenwerking EIP operationele groepen	Subsidie	91(2)(d)-NL-43,00% 91(3)(c)-NL-100,00%	Gemiddeld		R.1; R.28; R.44	Nee

Toelichting en motivering in verband met de waarde van het eenheidsbedrag

I.77.1.E.01 - Samenwerking EIP operationele groepen

Het subsidiepercentage wordt berekend o.b.v. de subsidiepercentages van de type activiteiten die zijn begroot (zie voorgaande secties).

Voor het ondersteunen van de OG's wordt 101 mln beschikbaar gesteld. Uitgaande van gemiddeld € 300.000,- per OG (= unit amount) kunnen er 336 OG's worden ondersteund..

13 Geplande eenheidsbedragen - Financiële tabel met output

Gepland eenheidsbedrag	Begrotingsjaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal 2023 - 2029
I.77.1.E.01 - Samenwerking EIP operationele groepen (Subsidie - Gemiddeld)	Gepland eenheidsbedrag (Totale publieke uitgaven in EUR)	0,00	299.470,00	299.470,00	299.470,00	299.470,00	299.470,00	0,00	
	Maximumbedrag voor het geplande gemiddeld (indien van toepassing) (EUR)								
	O.1 (eenheid: Projecten)	0,00	65,00	82,00	60,00	63,00	67,00	0,00	Som: 337,00 Max: 82,00
TOTAAL	O.1 (eenheid: Projecten)	0,00	78,00	95,00	60,00	63,00	~~147.72,00~~	0,00	Som: ~~368,00~~ 443 Max: 95,00
	Jaarlijkse indicatieve financiële toewijzing (Totale publieke uitgaven in EUR)	0,00	19.465.550,00	24.556.540,00	17.968.200,00	18.866.610,00	20.064.490,00	0,00	100.921.390,00
	Jaarlijkse indicatieve financiële toewijzing (Unie-bijdrage in EUR)	0,00	12.117.937,00	13.410.566,00	8.860.626,00	10.843.341,00	12.842.311,00	0,00	58.074.781,00
	Waarvan nodig om de minimale financiële toewijzing van Bijlage XII te bereiken (van toepassing op artikel 95, lid 1, in het kader van de artikelen 73 en 75) (Totale overheidsuitgaven in EUR)								
	Waarvan nodig om de minimale financiële toewijzing van Bijlage XII te bereiken (Bijdrage van de Unie in EUR)								

Bijlagen

Bijlage I over de ex-ante-evaluatie en de strategische milieubeoordeling als bedoeld in Richtlijn 2001/42/EG

1. Samenvatting van ex-ante-evaluatieproces en resultaten

Bijlage V over aanvullende nationale financiering die wordt verstrekt in het kader van het strategisch GLB-plan

Grondslag	Interventie	Begroting	een groter aantal begunstigen	een hogere steunintensiteit	financiering voor bepaalde verrichtingen binnen de interventie	Aanvullende informatie
Nationale rijkssubsidiekader Provinciale subsidieverordening	INVEST(73-74) - I.73.3 Niet productieve investeringen op niet-landbouwbedrijven	63.375.000,00	X	X		n.v.t.
Nationale rijkssubsidiekader Provinciale subsidieverordening	COOP(77) - I.77.5 Samenwerking veenweidegebieden en Natura 2000	223.025.000,00	X			n.v.t.
Nationale rijkssubsidiekader	INSTAL(75) - I.75 Vestiging van jonge landbouwers	163.000.000,00		X		Dit betreft nu € 63,- miljoen extra, dat wordt hier gecombineerd met de € 100,- miljoen die eerder in de NSP - Versie 2.2 reeds was toegevoegd. Dat maakt tezamen: € 163,- miljoen.
Provinciale subsidieverordening	COOP(77) - I.77.3 Samenwerking voor plattelandontwikkeling - LEADER	10.467.780,00	X	X		De 31 Outputs voor LEADER zijn mogelijk, dankzij bijdragen vanuit alle 3 financiële bronnen: 'EU-Regulier', 'Nationaal publieke cofinanciering', én de 'aanvullende nationale financiering') Het opgenomen budget omvat 440.000 dat is bestemd voor voorbereidende acties voor de GLB periode na 2027
Provinciale subsidieverordening	COOP(77) - I.77.4 Samenwerking voor Integrale gebiedsontwikkeling	2.500.000,00		X		toegevoegd om een hoger steunbedrag mogelijk te maken
Provinciale subsidieverordening	INVEST(73-74) - I.73.1b Productieve investeringen Groen - Blauw en dierenwelzijn	5.000.000,00		X		toegevoegd om een hoger steunbedrag mogelijk te maken
provinciale subsidieverordening	INVEST(73-74) - I.73.1c productieve investeringen jonge landbouwers	5.000.000,00		X		Toegevoegd om een hoger steunbedrag mogelijk te maken
Provinciale subsidieverordening	ENVCLIM(70) - I.70.1 Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb)	115.600.000,00		X		Deels verschuiving van 'Nederlandse cofinanciering' in NSP-V3.0, H.5, Interventie ANLb tabel 13, naar Bijlage V als

Grondslag	Interventie	Begroting	een groter aantal begunstigen	een hogere steunintensiteit	financiering voor bepaalde verrichtingen binnen de interventie	Aanvullende informatie
						'Nationale aanvullende financiering'. Is budgetverschuiving, niet extra budget en daarmee geen groter aantal begunstigen, of hogere steunintensiteit, of extra verrichtingen.
Provinciale subsidieverordening	ENVCLIM(70) - I.70.1 Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb)	116.040.000,00		X		Versterken van de effectiviteit van het beheer en gebiedsgerichte doelen rondom N2000 gebieden.
Nationale rijkssubsidiekader	COOP(77) - I.77.1 Samenwerking EIP operationele groepen	9.700.000,00	X		X	Specifiek gericht op de uitbreiding met Fieldlabs en doorontwikkeling eco-regeling
Nationale rijkssubsidiekader Provinciale subsidieverordening	INVEST(73-74) - I.73.2 Niet-productieve investeringen op landbouwbedrijven	36.625.000,00	X			n.v.t.
provinciale subsidieverordening	KNOW(78) - I.78 Kennisverspreiding en informatie	3.000.000,00		X		toegevoegd om een hoger steunbedrag mogelijk te maken
Provinciale subsidieverordening	ENVCLIM(70) - I.70.1 Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb)	50.000.000,00		X		Toegevoegd om de 50 miljoen die in 2026 minder wordt overgeheveld, tem gunste van de Eco-regeling, te compenseren met nationale middelen
Provinciale subsidieverordening	ENVCLIM(70) - I.70.1 Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb)	188.640.000,00	X	X		De middelen worden vanaf beheerjaar 2026 (ruim 83 miljoen) primair toegevoegd om vergoedingen te verhogen met extra inzet op weide- en akkervogels en groenblauwe dooradering. Vanaf beheerjaar 2027 worden de middelen (105,6 miljoen) primair gebruikt voor een hogere vergoeding per hectare
Nationale rijkssubsidiekader	COOP(77) - I.77.1 Samenwerking EIP operationele groepen	8.460.000,00		X		toegevoegd om een hoger steunbedrag mogelijk te maken

Grondslag	Interventie	Begroting	een groter aantal begunstigden	een hogere steunintensiteit	financiering voor bepaalde verrichtingen binnen de interventie	Aanvullende informatie
Nationaal rijkssubsidiekader	COOP (77) – I.77.1 Samenwerking EIP operationele groepen	22.989.010	x		x	Toegevoegd om een groter aantal begunstigden (75 extra projecten) mogelijk te maken voor de openstellingen gericht op 'digitalisering & robotisering' en 'dierwaardige ketendeals'

Nationale financiële steun in de sector groenten en fruit (Verordening (EU) 2021/2115)

	Kalenderjaar 2023	Kalenderjaar 2024	Kalenderjaar 2025	Kalenderjaar 2026	Kalenderjaar 2027	Totaal 2023-2027
Geraamd bedrag van de nationale financiële steun (in EUR) (artikel 53)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Het jaarlijkse geraamde bedrag van de nationale financiële steun in de sector groenten en fruit per betrokken regio en het totaal voor de lidstaat

Geen.

